

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Obdo/27/2015
Identifikačné číslo spisu:	5710200802
Dátum vydania rozhodnutia:	21.09.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Ivana Izakovičová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:5710200802.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v sporovej veci žalobkyne: F. I., nar. XX. W. XXXX, trvale bytom N., právne zastúpenej JUDr. Mario Buksa, právne služby, s.r.o., so sídlom Červenej armády 1, 036 01 Martin, IČO: 36 862 819, proti žalovanému: Obec Košťany nad Turcom, so sídlom Košťany nad Turcom 64, 038 41 Košťany nad Turcom, IČO: 00 316 741, právne zastúpenému AK JUDr. Marek Hic, s.r.o., so sídlom P.O. Hviezdoslava 10625/23B, 036 01 Martin, IČO: 36 865 036, o zaplatenie 54 547,12 Eur s príslušenstvom, o dovolaní žalovaného proti rozhodnutiu Krajského súdu v Žiline zo dňa 28. novembra 2013, č. k. 14Cob/253/2012-375, takto

rozhodol:

- I. Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalovaného o d m i e t a .
- II. Žalobkyňa m á p r á v o na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Martin rozsudkom zo dňa 23. februára 2012, č. k. 18Cb/120/2010-280 uložil povinnosť žalovanému zaplatiť žalobkyni 28 537,84 eur spolu s úrokom z omeškania 9 % ročne zo sumy 28 537,84 eur od dňa 23. 06. 2010 do zaplatenia, vo zvyšku žalobu zamietol a vyslovil, že žiaden z účastníkov konania nemá právo na náhradu trov konania. Žalovanému uložil povinnosť zaplatiť súdny poplatok za návrh vo výške 1 712,17 eur. Súd prvej inštancie prijal záver, že nárok žalobkyne je čiastočne dôvodný a žalovaný má právo za dobu trvania nájmu podľa zmluvy o nájme zo dňa 27. 09. 2005, ktorý sa skončil dohodou o ukončení nájmu k 31. 05. 2009, nárok na úhradu dlžného nájomného za dobu trvania nájmu odpočtom (vzájomným zápočtom) odsúhlasených nutných investícií nájomcu (žalobkyne) vložených do rekonštrukcie predmetu nájmu takto: vo výške 17 368,98 eur za predmet nájmu podľa čl. I./1.1 a vo výške 8 640,30 eur za predmet nájmu podľa čl. I./1.2 nájomnej zmluvy, spolu 26 009,28 eur, keď túto sumu bolo dôvodné odpočítať (započítať) na nárok žalobkyne uplatnený žalobou. Rozdiel, sumu 28 537,84 eur, je žalovaný povinný žalobkyni vydať titulom bezdôvodného obohatenia v zmysle § 451 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

2. Na odvolanie žalovaného proti rozsudku súdu prvej inštancie v časti priznanej istiny a príslušenstva, Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie vo veci samej potvrdil z jeho správnych dôvodov. V časti uplatneného úroku z omeškania a náhrady trov konania rozhodnutie

súdu prvej inštancie zrušil a v tomto rozsahu vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Stotožnil sa s tým, že okresný súd na vzájomné práva a povinnosti účastníkov aplikoval úpravu podľa občianskeho práva a poukázal na správne citované zákonné ustanovenia, ktorými sa okresný súd v rámci svojho právneho vyhodnotenia riadil a ktoré boli v rovine občianskoprávnej úpravy. Konštatoval, že predmet zmluvy nebolo možné vyhodnotiť ako nebytové priestory v zmysle zákona č. 116/1990 Zb., tak ako to uviedol súd prvej inštancie, ale krajský súd mal za to, že bola uzatvorená nájomná zmluva, podľa § 663 a nasl. Občianskeho zákonníka.

3. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal v lehote dovolanie žalovaný. Navrhol napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu a alternatívne aj súdu prvej inštancie zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Dovolateľ namietol, že mu bola odňatá možnosť konať pred súdom z dôvodu: 1) nedodržania princípu rovnosti zbraní, ktoré videl v tom, že mu bola uložená povinnosť predložiť znalecký posudok, hoci žalovaného nezaťažuje dôkazné bremeno v konaní, 2) nedostatočného odôvodnenia rozhodnutia, 3) porušenia princípu riadneho vykonania dôkazov, keď existuje nesúlad medzi skutkovými zisteniami a vykonanými dôkazmi a rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, keď podľa dovolateľa „v prípade zmeny na prenajatej veci a prípadného vyporiadania takýchto zmien ide o špecifický nárok vyplývajúci alebo z dohodnutej zmluvy alebo nárok vyplývajúci z ustanovenia § 667 Občianskeho zákonníka, t. j. vždy ide o právne úplne odlišný nárok, ako nárok vyplývajúci z bezdôvodného obohatenia.“

4. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „dovolací súd“), ako súd dovolací [§ 35 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C. s. p.“)], po zistení, že dovolanie podal včas žalovaný, zastúpený v súlade s § 429 ods. 1 C. s. p., bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 C. s. p.) preskúmal vec a dospel k záveru, že dovolanie žalovaného je potrebné odmietnuť, pretože smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné (§ 447 písm. c/ C. s. p.).

5. Vzhľadom k tomu, že dovolanie bolo podané pred 01. 07. 2016, t. j. za účinnosti zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „O. s. p.“), dovolací súd postupoval v zmysle ustanovenia § 470 ods. 2 C. s. p. (na základe ktorého právne účinky úkonov, ktoré nastali v konaní pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované) a prípustnosť dovolania posudzoval v zmysle § 236, § 237 (dovolanie bolo podané pred 01. 01. 2015) a § 238 O. s. p.

6. Na odôvodnenie svojho záveru dovolací súd v zmysle § 451 ods. 3 C. s. p. stručne uvádza, že dovolaním napadnutý rozsudok nevykazuje znaky žiadneho z rozhodnutí podľa § 238 O. s. p., prípustnosť dovolania preto z uvedených ustanovení nemožno vyvodiť.

7. Vzhľadom na uvedené, dovolací súd skúmal, či je daný dôvod prípustnosti dovolania podľa ust. § 237 O. s. p. Žalovaný procesné vady konania v zmysle § 237 písm. a/ až e/, g/ O. s. p. nenamietal; existencia väd tejto povahy ani nevyšla najavo. Prípustnosť jeho dovolania preto z týchto ustanovení nevyplýva.

8. S prihliadnutím na obsah dovolania sa dovolací súd osobitne zaoberal otázkou, či v konaní odvolacieho súdu nedošlo k procesným vadám uvedeným v § 237 písm. f/ O. s. p., že žalovanému sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom.

9. Preskúmaním veci dovolací súd dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie a napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu, zodpovedá zákonným požiadavkám kladeným na odôvodnenie rozhodnutí. Súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol rozhodujúce skutkové okolnosti týkajúce sa posudzovanej veci, citoval príslušné ustanovenia právneho predpisu, ktorý aplikoval na prejednávany prípad a z ktorého vyvodil svoje právne závery. Odvolací súd toto rozhodnutie vo veci samej potvrdil, pričom svoje rozhodnutie náležite odôvodnil. Podľa dovolacieho súdu nižšie súdy dostatočne odôvodnili svoje rozhodnutia a ich zdôvodnenie ako celok spĺňa parametre zákona na odôvodnenie rozsudku (§ 157 ods. 2 O. s. p.), je v ňom vysvetlené, z ktorých dôkazov pri rozhodovaní vychádzali aj ako vec - zistený skutkový stav - právne posúdili. Dovolací súd dáva do pozornosti, že

konanie pred súdom prvej inštancie a pred odvolacím súdom tvorí jeden celok a určujúca späťnosť rozsudku odvolacieho súdu s potvrdzovaným rozsudkom vytvára ich organickú (kompletizujúcu) jednotu; takýto prístup reflektuje aj ostatne citované judikatúry ESLP. V prípade, ak odvolací súd v plnom rozsahu odkáže na dôvody rozhodnutia súdu prvého stupňa, stačí, ak v odôvodnení rozsudku iba poukáže na relevantné skutkové zistenia a stručne zhrnie právne posúdenie veci; rozhodnutie odvolacieho súdu v sebe tak zahŕňa po obsahovej stránke aj odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie, s ktorým tvorí jeden celok. Skutkové a právne závery dotknutých súdov nie sú v danom prípade zjavne neodôvodnené a nezlučiteľné s čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a obe odôvodnenia súdu prvej inštancie, aj odvolacieho súdu ako celok spĺňajú parametre zákonného odôvodnenia. Za porušenie základného práva zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv žalovaného. Do práva na spravodlivý proces totiž nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (IV. ÚS 252/04), ani právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda, aby sa rozhodlo v súlade s jeho požiadavkami (I. ÚS 50/04).

10. Pokiaľ ide o námietku žalovaného spochybňujúcu úplnosť zistenia skutkového stavu veci, či nesprávnosť skutkových zistení, treba uviesť, že v zmysle ustanovenia § 241 ods. 2 O. s. p. dôvodom dovolania nemôže byť samo osebe nesprávne skutkové zistenie. Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, ktorým možno dosiahnuť nápravu len výslovne uvedených procesných väd (§ 241 ods. 2 písm. a/ a b/ O. s. p.) alebo hmotnoprávných nesprávností posúdenia veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p.). Dovoláním sa nemožno úspešne domáhať revízie skutkových zistení urobených súdmi prvej a druhej inštancie, ani prieskumu nimi vykonaného dokazovania. Potvrdzuje to aj ustanovenie § 243a ods. 2, veta druhá O. s. p., v zmysle ktorého dovolací súd nevykonáva dokazovanie.

11. Dovolací súd nezistil existenciu dôvodu prípustnosti dovolania, ktorý mal spočívať v nedodržaní procesného postupu vykonania dokazovania vyplývajúceho z ustanovenia § 129 ods. 1 a 2 O. s. p.. Pokiaľ ide o argumentáciu (námietku) dovolateľa, a to ohľadom nevykonania alebo vykonania nad rámec záujmu účastníka sporu, určitého dôkazu (v danom prípade predloženého znaleckého posudku, ako listinného dôkazu), je treba uviesť, že takýto postup môže mať za následok len neúplnosť alebo nesprávnosť skutkových zistení (vedúcu prípadne k vydaniu nesprávneho rozhodnutia), nezakladá však procesnú vadu v zmysle § 237 O. s. p. (porovnaj R 37/1993). Zo samej skutočnosti, že súd v priebehu konania nevykonával všetky navrhované dôkazy alebo vykonal iné dôkazy na zistenie skutkového stavu, nemožno vyvodiť, že dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je podľa § 237 písm. f/ O. s. p. prípustné (porovnaj R 125/1999). Právomoc (súdu) konať o veci, ktorej sa žalobný návrh týka, v sebe obsahuje právomoc posúdiť to, či a aké dôkazy na zistenie skutkového stavu sú potrebné a akým spôsobom sa zabezpečí dôkaz na jeho vykonanie (I. ÚS 52/03). Súdom v občianskom súdnom konaní nie je viazaný návrhmi účastníkov na vykonanie dokazovania a nie je povinný vykonať všetky navrhované dôkazy. Posúdenie návrhu na vykonanie dokazovania a rozhodnutie, ktoré z nich budú v rámci dokazovania vykonané, je vždy vecou súdu (porovnaj § 120 ods. 1 O. s. p.), a nie účastníkov konania.

12. Žalovaný ďalej v dovolaní namietal, že rozhodnutie odvolacieho súdu bolo založené na posúdení ustanovení § 663 a nasl. Občianskeho zákonníka, ktoré neboli predmetom právnych úvah pred súdom prvej inštancie bez toho, aby odvolací súd postupoval podľa § 213 ods. 2 O. s. p., resp. bez toho, aby z výzvy (v zmysle ust. § 213 ods. 2 O. s. p.) bolo zrejmé, ktoré ustanovenie chce aplikovať a na aký skutkový stav, keď odvolací súd dospel nielen k odlišným právnym zisteniam, ale i k odlišným skutkovým zisteniam a svoje rozhodnutie „nečakane“ založil na iných právnych záveroch než súd prvej inštancie. Inými slovami dovolateľ namietal tzv. „prekvapivosť“ súdneho rozhodnutia odvolacieho súdu.

13. V zmysle § 213 ods. 2 O. s. p. ak je odvolací súd toho názoru, že sa na vec vzťahuje ustanovenie právneho predpisu, ktoré pri doterajšom rozhodovaní veci nebolo použité a je pre rozhodnutie veci rozhodujúce, vyzve účastníkov konania, aby sa k možnému použitiu tohto ustanovenia vyjadrili.

14. Odňatie možnosti konať pred súdom, ktoré bolo spôsobené tzv. prekvapivými, resp. nečakanými rozhodnutiami, podľa judikatúry Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (pozri rozhodnutia pod sp. zn.

7Cdo/102/2011, 2Cdo/226/2011, 5Cdo/46/2011) nastane vtedy, ak odvolací súd svoje rozhodnutie „nečakane“ založil na iných právnych záveroch než súd prvej inštancie, pričom účastníkovi bolo odňaté právo namietať správnosť (novu zaujatého) právneho názoru na inštančne vyššom súde. V týchto prípadoch spravidla odvolací súd vyvodil svoj (iný) právny záver zo skutočností, ktoré súd prvého stupňa výslovne právne neposudzoval, resp. nevyhodnotil a účastník v odvolacom konaní nemal dôvod namietať a zdôvodňovať prípadné nesprávne právne posúdenie veci súdom prvého stupňa.

15. Z odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu vyplýva, že odvolací súd sa v celom rozsahu stotožnil s rozhodnutím súdu prvého stupňa a odkázal na jeho odôvodnenie v zmysle § 219 ods. 2 O. s. p. Odvolací súd pri preskúmaní napadnutého rozhodnutia vychádzal zo skutkového stavu zisteného súdom prvej inštancie, pričom za právne významné považoval rovnaké skutkové okolnosti ako súd prvého stupňa, ku ktorým mali účastníci možnosť sa vyjadriť. Na vec pritom aplikoval tie isté ustanovenia Občianskeho zákonníka ako súd prvej inštancie, podľa ktorých odôvodnil svoj právny názor (§ 451 a nasl. Občianskeho zákonníka) a svoje rozhodnutie nezaložil na iných právnych dôvodoch než súd prvej inštancie. V prejednávanej veci teda vzhľadom na obsah odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu jednoznačne nejde o prípad odlišného právneho názoru odvolacieho súdu od súdu prvej inštancie a dovolacia námietka žalovaného, že išlo o tzv. prekvapivé rozhodnutie pre aplikáciu iného ustanovenia právneho predpisu v tomto smere nie je dôvodná. Odvolací súd z opatrnosti výzvou v zmysle ust. § 213 ods. 2 O. s. p. dal účastníkom na vyjadrenie sa k možnosti použitia ust. § 663 a nasl. Občianskeho zákonníka, hoci toto ustanovenie nebolo v danej veci pre rozhodnutie veci rozhodujúce, nakoľko súd prvej inštancie, ako aj odvolací súd priznanie čiastočného nároku žalobkyne opreli o ust. § 451 a nasl. Občianskeho zákonníka.

16. Zo spisu nevyplyva, že by sa súd prvej inštancie a odvolací súd v prejednávanej veci dopustili porušenia procesných oprávnení žalobcu, majúcich za následok odňatie mu možnosti pred súdom konať. Z tohto dôvodu dospel odvolací súd k záveru, že v posudzovanej veci postup súdov nemal za následok znemožnenie realizácie procesných práv žalovaného podľa § 237 písm. f/ O. s. p.

17. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce použil správny právny predpis, ale ho nesprávne interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Nesprávne právne posúdenie veci je relevantný dovolací dôvod, samo o sebe ale prípustnosť dovolania nezakladá (nemá základ vo vadách konania podľa § 237 O. s. p. a nespôsobuje zmätočnosť rozhodnutia). Posúdenie, či súdy (ne)použili správny právny predpis a či ho (ne)správne interpretovali alebo, či zo správnych skutkových záverov vyvodili (ne)správne právne závery, by tak prichádzalo do úvahy až vtedy, keby dovolanie bolo procesne prípustné. O taký prípad v prejednávanej veci nejde.

18. So zreteľom na vyššie uvedené preto dovolací súd dovolanie žalovaného proti rozsudku odvolacieho súdu podľa § 447 písm. c/ C. s. p. ako procesne neprípustné odmietol bez toho, aby sa mohol zaoberať dôvodnosťou dovolania.

19. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania Najvyšší súd Slovenskej republiky neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá C. s. p.). O výške náhrady trov konania žalobkyne rozhodne súd prvej inštancie (§ 262 ods. 2 C. s. p.).

20. Toto rozhodnutie bolo prijaté rozhodnutím senátu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.